

ከላሚድያ፡ የህመምተኛ መረጃ (2016-10-21)

የተላልፊ በሽታ መከላከያ ሃኪሞች፤ የተላላፊ በሽታ መከላከያ ልሳን።

ይህ መረጃ እንዲደርሰት ለምን አስፈለገ?

በከላሚድያ በተባለው በሽታው ተለክፋዋል ወይም ተለክፈው እንዳይሆን ተጠርጥራዋል። ይህ የመረጃ ጽሁፍ፡ ከላሚድያ ከተባለው በሽታ፡ እንዴት እንደሚደኑ እና ምን ማድረግ እንደሚገባዎት ማብራሪያ ይሰጣል።

ከላሚድያ ምንድን ነው?

ከላሚድያ አንድ የባክተሪያ ዓይነት ነው፤ አብዛኛውም ጊዜ በወንድ የሽንት አገዳና፡ በሴቶቹ እምስ፡ እንዲሁም በትልቁ አንጀት የሚሰፍር ነው። አንዳንድ ጊዜ በጉሮሮ ውስጥም ሊገኝ ይችላል። ሰው የከላሚድያ ባክተሪያ እንዳለው ሳያውቅ ረጅም ጊዜ ሊሆነው፤ አንዳንዴም ልብ ሳይል ለብዙ ዓመታት ተለክፎ እንዳለ ሊቆይ ይችላል።

ከላሚድያ እንዴት ሊይዝ ይችላል?

ከላሚድያ የሚተላለፈው፡ በዋነኛነት፡ ባልተጠበቀ የግብረ-ስጋ ግንኙነት፤ ማለት በእምስ ወይም በቂጥ፡ አንዳንዴም በአፍ በሚደረገው ወሲባዊ ግንኙነት ነው። ብልት በመነካካትና በወሲባዊ አሻንጉሊቶች አመካኝነትም ባክተሪያው ሊተላለፍ ይችላል። ከላሚድያ በልብስ፡ በፎጣና በሽንት ቤት አመካኝነት አይተላለፍም፤ ምክንያቱም የከላሚድያ ባክተሪያው፡ ከሰው አካል ውጭ መኖር ስለ ማይችል ነው። ሰው በተደጋጋሚ በከላሚድያ መለከፍ ይችላል።

ሰው ከላሚድያ እንዳለው እንዴታት ያውቃል?

በከላሚድያ የተለከፉ በርካታ ሰዎች፡ የበሽታ ምልክት የላቸውም፤ በመሆኑም ብዙዎቹ በሽታው እንዳላቸው አያውቁም። አንዳንዶቹ በሚሸኑበት ጊዜ ሊያማቸው ይችላል። ሴቶች፡ ደም የተቀላቀለበት ፈሳሽ ሊወጣቸው ወይም/እንዲሁም በሆዳቸው ዝቅተኛው ክፍል ውስጥ ሊያማቸው ይችላል። ወንዶች ከሽንቱ አገዳ ፈሳሽ ሊወጣቸውና በቆለጡ ውስጥ ሊያማቸው ይችላል። ሰው በቂጡ ወሲባዊ ግንኙነት ካደረገም፤ ከትልቁ አንጀትም ፈሳሽ ሊወጣበት ይችላል። ምንም እንኳን የበሽታው ምልክቶች ባይታዩም፤ ከላሚድያ በከፍተኛ ደረጃ ተላላፊ በሽታ ነው።

ከላሚድያ ምን ያህል አደገኛ በሽታ ነው?

ሴቶች የከላሚድያ ህክምና ባይደረግላቸው፤ በእንቁላል መተላለፍ አካል ጉዳት ስለሚያደርስ፤ የማፍራት ችግር ሊያጋጥማቸውና መካን ሊያደርጋቸው ወይም ፅንሰሽሉ ከማገፀኑ ውጭ እንዲያድግ ሊያደርግ ይችላል። ወንዶችም በቆለጥቋሮች ውስጥ ልክፈት ሊያጋጥማቸው ይችላል። ከላሚድያ የአይን በሽታና ባጥንት መጋጠሚያዎች ማሳመም ሊያስከትል ይችላል።

ከላሚድያ እንዴት መፈወስ ይቻላል?

ከላሚድያ በጸረባክተሪያ መድሃኒት ሊወገድ (ኪኒን) ይቻላል። አስፈላጊው መድሃኒት መውሰድና የተሰጥዎት መምሪያ መከታተል ከጀመሩ፡ በሽታው ይወገዳል። ህክምናው በነጻ ይደረግልዎታል። ሃኪምዎ ከበሽታው ነጻ መሆንዎ ለመቆጣጠር፡ እንድትመለሱ ቀጥሮት እንደሆነ፡ በቀነ ቀጠሮ መገኘት ይኖርቦታል።

ከላሚድያ እንዳለበት ከተረጋገጠ፡ ሌላ ሰው እንዳይበክሉ መጠንቀቅ ይኖርቦታል። የሚያስተማመንና አደጋን የማያስከትል፡ ህክምናው እስኪሟጩት ጊዜ፡ ማለት እስከ 10 ቀኖች ድረስ፡ የግብረ-ስጋ ግንኙነት ወይም ሌላ የወሲብ ተግባር አለማድረግ ነው። የወሲብ ተግባር ካደረጉም፡ ለግብረ አበርዎ ከላሚድያ እንዳሉት መንገር አልቦት። እንዲሁም መከላከያም (ኮንዶም ወይም ፌሚዶን) መጠቀም አለቦት።

Smittskyddsläkaren

የብከላው መስፋፋት ክትትል - ምን ማለት ነው?

ብከላሚድያ የተባከሉ ሰዎች ተከታትለህ ማግኘት በጣም አስፈላጊ ነው። ይህ ማድረግ የሚፈለግበት ምክንያትም፡ አንዱ፡ የተለከፉ ሰዎችን ለማዳንና ከጉዳት ለመከላከል (ላይ ይመልከቱ)፡ ሁለተኛውም፡ የከላሚድያ ብከላው ወደ ሌሎች እንዳይስተላልፉ ለመግታት ነው።

ካልሚድያ ካልዎት፡ የብከላው መስፋፋት ክትትል ከሚያደርገው ሰው፡ ከማን ወይም ከነማን ጋር፡ እስከ አንድ ዓመት ወደ ኋላ ተመልሰው፡ የወሲብ ተግባር እንደፈጸሙ መንገር፤ የመተባበር ግዴታ አለባቸው።
ከተከታታዩ ሰው የተናገሩት ሁሉ፡ በምስጢር ይጠበቃል። ሰዎች ስለ እነሱ ማን እንዳወራ አያውቁም። እነሱ ማወቅ ያለባቸው መመርመር እንዳለባቸው ብቻ ነው።

ከላሚድያ በተላላፊ በሽታዎች ህግ የተመዘገበ ነው - ይህ ምን ማለት ነው?

በተላላፊ በሽታዎች ህግ ውስጥ፤ እንደ ከላሚድያ የመሳሰሉ በሽታዎች ወደ ሌሎች እንዳይሰፋፉ ለመግታት የተዘገቡ ደንቦችና መምሪያዎች አሉ። በከላሚድያ በሽታው ከተለከፉ ወይም ተለከፈው እንዳይሆን ከተጠረጠሩ፤ ከዶክተሩ የሚሰጥዎት የሚከተሉትን መምሪያዎች መከተል፡ ግድ ይሆንባቸዋል።

- ዶክተሩ እንድትመለሱ ቀጥሮት እንደሆነ፡ በቀነ ቀጠሮ መገኘት ይኖርባቸዋል።
- የወሲብ ተግባር ማድረግ ከፈለጉ፡ ለግብረ አበርዎ ከላሚድያ እናዳሎት መንገር አልባት።
- ህክምናው ከማለቁ በፊት ወይ ምርመራው ሳይጠናቀቅ፡ የወሲብ ተግባር ማድረግ ከፈለጉ፤ መከላከያ መጠቀም አለባቸው።

በሽታው ለመግታት ስለ ተሰጥዎ ደንብና መምሪያ፡ ስህተት አለው የሚል አስታያየት ካልዎት፤ በሚኖሩበት አውራጃ የተላላፊ በሽታዎች መከላከያ ዶክተር ጋር በመገናኘት ጉዳይዎ እንዲታይ መጠየቅ ይቻላል።

ተጨማሪ ማወቅ ይፈልጋሉ?

ስለ ከላሚድያ ተጨማሪ ማብራሪያ በሚከተሉ ድረ-ገጾች ይገኛል።

- www.1177.se
- www.folkhalsomyndigheten.se
- www.umo.se (በድረ-ገጽ የወጣቶች ህክምና መቀበያ)

በፈቃደኛነት የሚሞላ የመረጃ ሳጥን (frivillig informationsruta)

በበሽተኛ መቀበያው የተገናኙት ሰው ስም (<i>Du har träffat</i>)
.....
ለክትትል እርምጃ የተደረግልዎት ቀጠሮ (<i>Smittspårning bokad datum</i>)
.....
የሚቀጥለው ቀጠሮ (<i>Nästa besök</i>)
.....
ስልክ ቁጥር / የበሽተኛ መቀበያው የስልክ ቀጠሮ (<i>Telefonnummer/telefontid till mottagningen</i>)
.....